

Szerkesztői iroda:

Belmagyar-utca végén (Máriaffy-ház), a hová a lap szellemi részét megillető közlemények címzendők.

Az „Ellenzék” előfizetési díja:

Egész évre . . . 16 forint. Negyedévre . . . 4 forint.
Félre . . . 8 forint. Egy hóra . . . 1 frt 50 kr.

Egyes szám ára 5 krajczár.

Megjelenik mindennap, kivéve a vasár- és ünnepnapokat.

Kéziratok nem adatkak vissza.

ELLENZÉK.

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP.

Kiadó-hivatal:

Kolozsvárt, Belközép-utca 33-ik szám.

Egy négyszög ccentiméternyi tér ára 4 krajczár. Gyárosok, kereskedők és iparosok árkedvezményben részesülnek.

Reklám sora 1 forint.

Bélyeg-illeték minden hirdetés után 30 kr.

Hivatalos közlemények sora 5 forint.

Nyilttéri cikkek garmond sora után 20 kr. fizetendő.

Éljen Ugron Gábor!

Ugron Gábor, Szilágy megye szilágyosmlyói választókerületében tegnap reggel egyhangu lelkesedéssel országgyűlési képviselőnek választották.

Hazafias örömmel üdvözljük Ugron Gábor, a parlamenti életbe való visszatérése alkalmából.

Üdvözljük őt az aktív politika terén azzal az igaz lelkesedéssel, a melylyel bizonyára az egész ország független érzelmű polgársága fogadja annak hírét, hogy az egyidőre visszavonult Ugron Gábor, a magyar politikai közéletnek ez elismert kitűnősége most ismét visszatért a küzdőterre és ismét megkezdí parlamenti működését.

Mindenki mély sajnálattal látta az elkedvetlenedett Ugron Gábor, a politikai küzdelmek teréről visszavonulni és most mindenki lelkesen köszönti őt, a mikor ismét belép a parlamentbe, s tovább küzd a népjogok s a nemzet igazaiért.

Ugron Gábor a szilágyosmlyói kerület mandátumát viszi be a parlamentbe, azt a mandátumot, melyet egyhangu választás útján nyert, s a melyet közvetlenül ő előtte egy Bánffy Dezső erőszakolt ki magának.

A sorompók tehát ismét megnyitnak a magyar parlament legfényesebb alakjainak egyike előtt. Ez a páratlanul lelkes és elszánt vezérharcos ismét kezébe ragadja a fegyvert és megvillogtatja ott a küzdelem mezején.

Adjon az Ég neki kitartást az új küzdelemhez!

A nemzet szerencsét kívánhatmagának, hogy Ugront ismét visszanyerte.

A szilágyosmlyói kerület hazafias választó polgárai pedig büszkék lehetnek arra, hogy a magyar politikai és parlamenti közéletnek visszaadták egyik diszét

Ugron Gábor.

Politikai hírek.

Az udvarhelymegyei nemzeti párt határozatai. Udvarhelymegyből értesítenek bennünket, hogy a volt nemzeti párt folyó évi márczius hó 21-én megtartott értekezletén a következő határozatokban állapodott meg:

1. Tekintettel Széll Kálmán miniszterelnök urnak kijelentett kormányzati programjára, helyesli Tibád Antal és dr. László Mihály országgyűlési képviselőnek a szabadelvű pártba történt belépését és kijelenti, hogy az országos politikai pártállás tekintetében további működését beszünteti, mint ilyen feloszlik és az országos szabadelvű pártba belép.

2. Figyelembe véve azonban azokat a sajnós eseményeket, melyek a közelmúltban Udvarhelymegyének bekéjzt teljesen feldúlták, elhatározza az értekezlet, hogy kizárólag a törvényes állapotoknak Udvarhelymegyében leendő helyreállítása érdekében; mint tisztán megyei ellenzéki párt továbbra is szervezkedik.

3. Az értekezlet megütközését fejezi ki Jakab Gyula alispán erőszakolt nyugdíjaztatása felett; mivel az alispánt mindenki munkaképésnek ismeri és daczára annak, hogy ezen nyugdíjazás még jogerőre sem emelkedett, a főispán mégis folyó hó márczius 17-én 143 főispáni szám alatt az alispáni állásra pályázati hirdetményt bocsátott ki. Ezen eljárás csak folytatása a már megbukott közígazgatási rendszernek és a megyei független elem hazafias kötelességet teljesít, midőn a hatalom ilyen tulakpásával szemben állást foglal és ebbeli küzdelmében jogosan számít a kormány igazságos támogatására.

Désy Zoltán felmentése. Maros-torda vármegye közigazgatási bizottságának fegyelmi választmánya a főispán elnöklöte alatt folyó évi márczius hó 21-én tartott ülésében Désy Zoltán alispán ellen a belügyminiszter által alkotmányos viselkedése miatt annak idején elrendelt fegyelmi vizsgálatot beszüntette és Désy Zoltán alispánt egyhangulag felmentette.

Hegedüs Sándor itthon.

Kolozsvárt, márcz. 27.

Hegedüs Sándort, Kolozsvár szilöttjét ünnepelte tegnap a város közönsége.

Mikor utoljára volt Kolozsvárt, akkor csak egyszerű országgyűlési képviselő volt (ám akkor is a jobbák sorában;) most mint kereskedelemügyi miniszter jelent meg szülővárosában.

Első útja, melyet ministeri minőségében tett Kolozsvárra, az ő „szeregett szülő városába” vezette, a hol meggyőződhetett arról, hogy Kolozsvár közönsége pártkülömbőség nélkül szívesen fogadta és szeretettel vette őt körül.

Az első hivatalos ténye volt az, hogy egykori tanára *Dr. Kolosváry* Sándor, egyetemi tanár, mint választási elnök kezéből átvette a képviselői mandátumot, a melyet ezuttal a választók közbizodalma ajándékozott neki.

Az a beszéd, melyet a mandátum átvétele alkalmával mondott, azt a meggyőződést kelthette mindannyiunkban, hogy ez a közbizodalom olyan férfiú iránt nyilatkozott meg, a ki a munka, a szorgalom és a becsületes igyekvés; a tudás és a rátermettség erejével és segítségével érte el azt a legmagasabb fokot, a melyre egy önéreje utalt árva gyermeknek eljutnia lehet.

Es e tekintetben igazat adunk Hegedüs Sándornak abban, a mikor a tanító testület tisztelgése alkalmával bevallotta, hogy az ő élete és pályája például állítható a gyermekek előtt arra nézve, hogy *most már* ebben az országban is érvényesülnie lehet a komoly munkásságnak, a szorgalomnak és a törhetetlen kitartásnak.

Benne még politikai ellenfelei is mindig tisztelték a munka és a becsületes igyekvés emberét és most, a mikor az ország-kormányzással járó feladatok osztályosává lett, még ellenfeleinek is be kell valaniok, hogy nem a sors, vagy a véletlen emelte őt magasra, hanem ő maga munkálta meg a szerencsáját és mert ugy ismerjük őt, hogy ezt a szerencsét a nemzet javára akarja értékesíteni, készséggel hajtottuk meg előtte a lobogónkat, a mikor lehetővé tettük, hogy a képviselői mandátumot, mint a *közbizalom letéteményese* nyerhesse meg.

Ebben a feltevésünkben megerősít az a fogadalom, melyet a mandátum átvételekor ünnepélyesen tett, hogy t. i. új hatáskörében csak is a nemzet igaz érdekeit fogja előmozdítani.

Mi is megbizunk ez ígért tételének őszinteségében, mert eddigi élete és köztevékenységében biztosítékát látjuk annak, hogy ígérétei mellett kitartani is fog, s csak az ország java lesz előtte az a cél, a melyért küzdeni elhatározott szándéka.

Ebben a hitben mi is szívesen csatlakozunk mindazokhoz, a kik ittléte alatt szeretetükkel vették körül, s a kik méltán ünnepelték benne a munka elszánt harcosságát.

Részt veszünk azok örömeiben, a kik ünnepé tették rá nézve a tegnapi napot, kik ünnepelték a kivételes tehetségekkel megáldott férfit, s a kik jogos várakozásokkal tekintenek az ő miniszteri működése elé.

Új hatáskörében bizonyára fokozott erővel és kedvvel fog a nemzet előhaladásán, s ebben Kolozsvár fejlődésén is munkálni, s egyáltalán nem zárkoznak el annak beismerésétől, hogy erre a munkára őt képesnek és készen is tekintjük.

Mindaddig, míg tapasztalunk lehet, hogy a nemzet jogainak, a nemzeti igazainak védelmében és a nemzeti érdekek előmozdításában keresi élettevékenységének célját, mi — mint politikai ellenfelei is — megbizunk szándékainak önzetlenségében és rátermettségében.

És kívánjuk is neki, hogy az a munka, a melyhez most fogott, ered-

ményezze azt a sikert, a melyet attól politikai barátai és az ország közvéleménye várnak.

Ez a jövő kérdése ugyan, de sok oka van a nemzetnek remélni, hogy az ez irányban részére előlegezett bizalom nem marad beváltatlanul és majd a mikor a tények és eredmények igazolják a várakozásokat, a közelmelrészből a ránk eső részt mi is örömmel kiszolgáltatjuk neki.

Az ünnepélyekről az alábbi tudósításokat adjuk:

A megérkezés.

Hegedüs Sándor kereskedelemügyi miniszter szombaton éjjel a gyorsvonattal érkezett meg Kolozsvárra. A miniszter elé a kolozsvári államvasuti üzemeltetés főnöke *Schandl* Mihály főfelügyelő és *Pollák* Lajos felügyelő forgalmi főnök külön vonaton Nagyváradra utaztak, s onnan kezdve a miniszter társaságában utaztak vissza.

A miniszter fogadására, a kellemetlen idő daczára igen sokan, s főleg a szabadelvű párt előkelőbb tagjai nagy számban jelentek meg a pályaháznál. Ott voltak a többek közt dr. *Csiky* Viktor egy. tanár pártelnökkel élén a párt tagjai, dr. *Turner* Adolf rector vezetése alatt az egyetemi tanács tagjai továbbá a M. Á. V. üzemeltetés tisztikara majdnem teljes számban, a városi hatóság tagjai részéről: *Szvacsiná* Géza polgármester, *Losonczy* János árvaszéki elnök, *Salamon* Antal, *Eckete* N. Béla és dr. *Szabó* Gyula tanácsosok, *Tömörösi* M. főpénztárnok, *Lakatos* t. számvevő dr. *Eszterházy* László főjegyző F. továbbá a kir. pénzügyigazgatóság, erdőigazgatóság tisztikarának tagjai s a társadalom más rétegeinek képviselői.

Midőn a vonat közeledését jelezték, a közönség a peronra sietett, s a kijáratnál szemben levő helyen foglalt állást.

Tíz óra 40 perczkor robogott be az állomásra a gyorsvonat, mely alig állott meg a mozdony és a szerkocsi után közvetlen következett szalon kocsiából kilépett Hegedüs Sándor miniszter, kit a jelen voltak harsány éljenzéssel fogadtak.

Az érkezés alatt a kolozsvári M. Á. V. műhely olvasó és dalkörének zenekara a pályaudvaron lelkesen működött. A zenekart *Török* Sándor főmérnök, műhelyfőnök szervezte, ki ez által nem csak a művészetnek szelgál, hanem a munkás embereket a korcsmai szórakozás helyett nemes irányban foglalkoztatja.

Az éljenzés elszűnte után a városi hatóság nevében *Losonczy* János helyettes polgármester üdvözölte a minisztert a következő szépen megfogalmazott és sok szónoki erővel el mondott beszéddel:

Nagyméltóságu Miniszter ur!
Kegyelmes urunk!

Midőn Nagyméltóságod ebben a díszes állásban, mint Magyarország kereskedelemügyi minisztere, magas megjelenésével először méltóztat városunkat megítészni örömmel, s a lelkesedés legbensőbb érzelmétől áthatva van szerencsém Nagyméltóságodat, mint városunk régi ismerősét, fiát, büszkeségét annak hatósága és összes polgárai nevében a legszívesebben üdvözlölni? egyzersmind fogadja hálás köszönetünket, hogy gondterhes magas állása elfoglalásának első perceiben is ránk gondolt, figyelmét ránk fordította, s megítisztelt minket azzal a kitüntetéssel, hogy szakiparunk fejlesztése érdekében a két Szamos kies partjai közt emelt ama díszes kulturális intézmény, a technológiai iparmúzeum, a fa- és fém szakiparis-kola holnap történendő megnyitása alkalmával ünnepélyünk fényét, díszét emelni, s soha elfelejthetlenné tenni méltóztatik.

Miniszterre történt legfelsőbb királyi kinevezését az egész ország osztatlan lelkesedéssel, s a legszebb jövő biztos reményével fogadta. Természetes hát, hogy mi, kik Nagyméltóságod bölcsőjénél állunk, legközelebb van a mi szívünkhöz, s így legközelebből osztozunk mi is az általános örömben, s e városnak minden egyes polgára különbség nélkül tárt karokkal, s lelkesedésseljes örömkönnnyekkel várta, s fogadja Nagyméltóságodat.

Holnap ünnepünk kétszeres ünnep lesz s Nagyméltóságod neve városunk történetében kitörülhetetlen betűkkel lesz megörökítve.

Még egyszer fogadja hálás köszönetünket azért a kitüntetésért és megítisztelésért, melyben Nagyméltóságod minket részesíteni méltóztatott. Az Isten hozta! Az Isten áldja meg Nagyméltóságodat, a Mindenható kegyelme éltesse hazánk javára, városunk büszkeségére sokáig.

Alig hangzottak el az éljenek, melyek az üdvözlő beszéd után perczekig tartottak, Hegedüs miniszter meghatva mondott köszönetét a meleg és rokonszenves fogadtatásért, ígérte, hogy mint hű fia e városnak, jövőben még fokozottabb buzgalommal fog városa és az ország igaz érdekeiért munkálkodni.

A ministert e válasz után lelkes ovációkban részesítette a közönség. Erre Dr. *Csiky* Viktor üdvözölte a választók egy töredéke, a szabadelvű párt nevében. Hegedüs erre így felelt:

A szabadelvű pártnak voltam jelöltje, most képviselője vagyok a városnak és minisztere az országnak. Ezt működésemben soha el nem felejttem.

Erre ismét telharsant az éljen riadal, s a minister néhány jobb ismerősével kezelt fogva *Szvacsiná* Géza polgármester karjain vonult ki a pályaházból, s a város fogatán hajtatott be édes anyja lakására, a hol a szeretett édes anyát melegen üdvözölve, s vele rövid ideig még együtt maradván, onnan nemskora a New-York szállóban lévő lakására ment.

E helyen említjük meg, hogy a kora reggeli órákban a katonai parancsnokság rendeletéből diszörség jelent meg a szálló bejáratánál s a minister itt tartózkodása alatt állandóan katonai örség állott a szálló kapujánál.

A mandátum átvétele.

A New-York szálló előtt már kora reggel pezsgő élet és elevenség mutatkozott. Jóval kilencz óra előtt egymás után érkeztek a választópolgárság előkelőségei, a hivatalok tagjai, az egyletek és testületek képviselői s foglaltak helyet a szálló emeleti dísztermében, mely a mandátum átadásának helyeül jelöltetett meg.

E helyen kilencz órakor már együtt voltak dr. *Kolosváry* Sándor választási elnök vezetése alatt a párt és a közélet előkelőségei, köztük dr. *Csiky* Viktor, dr. *Farkas* Lajos, dr. *Turner* Adolf, dr. *Seamosy* János, dr. *Óváry* Kelemen, dr. *Lindner* Gusztáv, dr. *Szadeceky* Lajos, dr. *Farkas* Gyula stb. dr. *Feilitschek* Arthur orsz. képviselő, gr. *László* István alispán, *Szvacsiná* Géza polgármester, *Losonczy* János árvaszéki elnök, dr. *Nagy* Mór polgármesterhelyettes, dr. *Szabó* Gyula tanácsos, *Schandl* Mihály vasuti üzemeltető, *Pollák* Lajos és Melitskó Frigyes felügyelők, *Vuchetich* Sándor posta- és távírda igazgató, *Stuckheil* Gyula pénzügyigazgató, dr. *Csávásy* Gyula kincstári ügyész, Kazay Ernő dohánygyári igazgató, *Kardos* Kálmán postahivatali főnök, dr. *Vajda* Gyula egyetemi tanár, *Deák* Pál főkapitány s több ügyvéd, tanár és előkelőbb iparos.

Pár perczcel 9 óra után megjelent Hegedüs Sándor miniszter, a kit a jelen voltak perczekig tartó éljennel és igazi meleg szeretettel fogadtak.

Mikor az ovációk elszűntek, előlépett a sorból dr. *Kolosváry* Sándor egyetemi tanár, mint választási elnök, s a miniszterhez a következő nagy figyelemmel hallgatott, tartalmas és hatásos beszédet mondta.

Mélyen Tisztelt Képviselőnk!

Nagyméltóságu Miniszter Ur!

A folyton hullámzó és igen sokszor meglepő fordulatokban gazdag politikai élet legújabb alakulása, Kolozsvár sz. kir. város I. választó kerületének megint alkalmat nyújtott arra, hogy önmagát is megítisztelje.

Mert önmagát is megítisztelte, a midőn a jelen hó 21-én történt egyhangu választásával, a most átadandó mandátumban, azt, mit férfinak adhat: *bizalmát tette le* Nagyméltóságod erős kezébe.

Az egyhangúságnak itt nagy jelentősége és kiváló erkölcsi értéke van.

Mert a közélet minden águ, mindenemű és minden irányu nemes munkájában edzett jelleme és egy ország szívében és osztatlan szeretetében gyökerező érdemei előtt, saját elveinek férfias fenntartása mellett, ezuttal az ellenzék is meghajlotta zászlaját.

Mi pedig, a kik itt megjelentünk, nem volnánk őszinték, ha ez alkalommal elmulasztanók fölemlíteni lelkünk ama fájdalmas borongását s hazafiúi bánkodásunk aggódo töprengéseit, melyeket még csak az imént éreznék.

Érezték, ugy hiszem, országszerte és pártkülömbőség nélkül mindenütt. Mert a történelem megtanított, hogy a törvényhozó hatalom működésének szünetelése vagy megakadása, minden országban az alkotmányos élet hanyatlása és arra is, hogy a kívülről származó támadás, az ellentálló belső erőket tömöríti; de a belső pártoskodás és meghasonlás lángja: magukat az erőket emészti föl.

Távol áll tőlünk a kritika. A gyakorlati politikának a recriminatio nem alkalmas útja. Az okok kutatása és az eredmények levonása a történelem feladata.

A jeleztem új alakulat a béke jegyében született. Óhajtuk, hogy a csecsemő a béke jegyében növekedjék, de izmaink erejét az eszmék és elvek nemes tusájából merítse.

A haza üdvére!

Ez pedig meggyőződésünk szerint egyediül: a józan, megfontolt és fokozatos fejlődő szabadelvű demokratikus irány követésében állhat.

Mert a mennyire végzetessé válhatnak a vaktában rohanás: épp annyira visszariadnának minden olyan törekvéstől, a mely évszázadok küzdelmeinek vívmányait, régen hantolt temetőbe akarná visszaszorítani.

Mi ismerjük Nagyméltóságod vezércsillagát.

Hiszünk benne.

Reménységünket kapcsoljuk hozzá.

Követjük.

És most, a midőn polgártársaim megítisztelő bizalmából e mandátumot szerencsém van mély tisztelettel átnyújtani: kérem a mindenható, a kitől származik minden jó, hogy nagyméltóságodat sokáig éltesse, hogy nemcsak a halott koruak, de még a következő generáció is magát hasonló választásokkal megítisztelhesse.

A nagytetszéssel fogadott beszéd végén a szónok átnyújtotta a miniszternek Kolozsvár első választókerületének egyhangu választásáról szóló mandátumot, melyet a miniszter láthatóan mély megilletődéssel vett át, mely után a jelenlevők páratlanul odaadó figyelmre és élénk érdeklődésre között monddta Hegedüs a következő óriási tetszést keltett, minduntalan helyeslésekkel megszakított beszédet, mely egész terjedelmében így szól:

Tisztelt uraim!

Jól esik lelkemnek, hogy ezt a mandátumot a miniszteri tárczához mellékelhetem. Jól esik lelkemnek, hogy ezt a mandátumot attól a barátomtól vehetem át, kitől 33 év előtt a jogi tudományok elemeit kezdetben tanulni. (Élénk éljenzés.) Jól esik lelkemnek, hogy ezt a mandátumot Kolozsvár város első kerületének — merem állítani egyhangu választása után — (Igaz! Ugy van!) vehetem át. (Zajos éljenzés.)

Ez a hármas érzés megpecsételte azt a köteleket, a melyet a mandátum kifejez. Ennek a mandátumnak a végén van egy nemes pecsét, a melyre büszke vagyok, mert ez polgártársaim önzetlen és őszinte bizalmát fejezi ki. (Zajos éljenzés.)

De annál súlyosabb kötelességeket is ró reám, a melyeknek megfelelni csaknem emberfeletti feladat.

Es a mikor ő Felsége legkegyelmesebb uram (Zajos éljenzés) legmagasabb kegyelménél fogva az ország kormányába hivatam, (Lelkes éljenzés) az első alkalommal, midőn nyilatkozhattam, az volt kéréssem, hogy nem méltóztassék nagy várakozásokat fűzni működésemmhez.

Most, midőn itt vagyok, daczára annak, hogy e várakozások ellen tiltakoztam, Kolozsvár város várakozásai ellen nem tiltakozom. Mert az édes anyának várakozása bátorítást ad. (Élénk hosszas éljenzés.) És az édes anyánál meglesz az az elnézés is, hogy esetleg a fiunak ereje nem felel meg feladatának, és ezt egyszerűen a fizikai erő gyengeségének tudja be.

Jól mondja az igen tisztelt választási elnök ur, hogy a küzdelmes, nehéz napok után jutottam a miniszteri tárczához (Igaz! Ugy van! és mandátumhoz is.

Ezek a napok a szenvedélyes küzdelmek napjai voltak.

Hogy miket éltem át, az bizonyára meglátszik rajtam. Ne méltóztassanak tehát több bizonyítékot kívánni, csak azt a mit mutatok.

Ugy áll a dolog, hogy most a béke jegyében a hasznos munka ideje jött el.

Minden ambíció és nagyvási vágy nélkül mondhatom, hogy én nem voltam a harcznak embere. (Élénk helyeslés.) Én ott tudtam magamat érvényesíteni, a hol valamit dolgozni kell. (Zajos éljenzés.) Hogy most ilyen mi-

nőségben munkához jutottam, ez a körülmény is talán egyik fele annak, hogy most lehet békésen, zavartalanul hasznosan dolgozni. (Zajos éljenzés.)

Igaz, hogy Magyarországon parlamenti életünk óta, mondhatni szokatlan jelenség ez. Az embereket megdöbbsenti és szokatlan érzés fogja el és nagy bizonytalanság érzete honol a keblekben. De nekünk, a kormánytagjainak, elhatározott szándékunk, hogy ezt a bizonytalanságot és tájékozatlanságot munkássággal bizonyossággá és tájékozottsággá tegyük. (Zajos helyeslés.) A pártokat arra kérjük, hogy egy kis türelemmel várakozzanak, hogy törekvéseink szilárdságát kifejezhessük.

Megpróbáljuk, hogy Magyarországon, hogy lehet politikát szenvedélyesség nélkül kezelni. (Élénk éljenzés.) Megpróbáljuk, hogy Magyarországon, hogy lehet haladni gyors tempóban, a nélkül, hogy kockáztatnánk valamit. (Zajos éljenzés.) Ehhez szükséges a különböző véleményeknek is az a türelmes kiegyenlítése, a békés jó akarat, a mely nélkül hasznos munka nem lehetséges. (Ugy van! Élénk helyeslés.) Minden tehetség megtalálja a maga helyét, (Élénk éljenzés.) minden vélemény szabadon érvényesülhet; ezt akarja a mostani kormány, a Széll-kabinet. (Zajos éljenzés.)

Midőn ez a mandátum ennek pecsétjét képezi, ez nekem is kimondhatatlan örömet okoz, mert kézzel fogható bizonyíték arra nézve, hogy ilyen jelentékeny város, mint Kolozsvár, szándékunkat, törekvésünket megértette s e mandátummal megpecsételte. (Lelkes éljenzés és taps.)

Én azt hiszem, nem lehetetlen munka ez. Reánk nehéz feladatok várnak, a melyek megoldási módzataira nézve eltérnek a vélemények. De azok megoldásának szükségességéről megvagyunk győződve.

Kérjük, adjanak időt arra, hogy az előttünk álló munkát, a szenvedélyektől menten, tárgyilagosan, az ügyek érdemében oldhassuk meg. (Élénk helyeslés.)

Annak az erős pártnak, mely a kormány háta mögött van, egy nagyjelentőségű haszna kell, hogy legyen és ez az, hogy a kormány egyesenes törekedhetik célja felé. (Igaz! Ugy van!)

Biztosíthatom az igen tisztelt választási elnök urat, hogy mindig előbbre fogunk törekedni, egy lépést sem tesszünk hátra. (Zajos éljenzés.) Minden lépésünk kiszámítva, szilárdan és feltartóztatlanul előre fog menni. (Lelkes éljenzés és taps.)

Kérem a választó közönséget, — s ezt, mint a kormány egyik tagja, annak nevében is tehetem — hogy ebben támogassanak (Lelkes éljenzés.) és hogy ha a pártban és a pártok között a régi szenvedélyesség jelenségei mutatkoznak, minden egyes polgár segítségére lehet a kormánynak s ezzel együtt a hazának, — ha ezeket a szenvedélyeket

rögtön elfojtják a tűz után, mint a hogy visszamaradt parázsát el kell fojtani. (Zajos helyeslés.)

Ez nem azt teszi, hogy legyen egy akol, egy pászor. Mi nem a vélemények elhallgatását, a nézetkülömbőség elnyomását kívánjuk. Mi éppen annak ellenkezőjét kérjük, tettel, az ország érdekében. A szabad vélemények nyilvánuljanak minden mesterfogás nélkül. (Zajos éljenzés.) Hogyha ezt mi el tudjuk érni és ebben csak időre van szükségünk: meg vagyok győződve, hogy üdvös dolgot cselekszünk. (Lelkes éljenzés.)

Visszatérve erre a mandátumra — objektív törekvéseimet csak nem régi-ben volt alkalmom előadni azon tárcza keretében, a melyre vállalkoztam. (Élénk hosszas éljenzés.) Igaz, hogy az a kifogás tétetett ellene, hogy beszédem sok dolgot nem ölelt fel. De az én törekvésem nem az, hogy nagyon sokat öleljek fel és keveset markoljak. (Élénk helyeslés.) ha aztán ezáltal a költeményeknek eleget nem tehetek. Ebben a tekintetben azt hiszem elég, ha az ember bizonyos sorrendet megállapít és azokról beszél, a mikkél éppen foglalkozik. (Zajos helyeslés.)

Subjektív érzésem pedig a mandátum átvételénél az, a mit annyiszor mondtam: a gyermek érzése az édes anyja iránt. (Élénk éljenzés.) Egész bizalommal és buzgalommal veszem át a mandátumot és azt ígérem, hogy egész erőmet végső kimerülésig e megbízatás teljesítésének fogom szentelni (Lelkes éljenzés.) Én leszámoltam tekintetben magammal és ezt kötelességem itt, szülővárosomban is kijelenteni. Szakítottam kedvencz foglalkozásaimmal, elzártam könyvtáramat. Reggeltől estig csakis feladatommal foglalkozom, az éjjelből minden éber perc csakis ennek van szentelve. (Lelkes éljenzés és taps.)

És, ha ennek daczára — a mint tudom és hiszem, — várakozásait ki nem elégíthetem, ez nem rajtam mulik, hanem várakozásuk tulsigázott voltában.

Megadom magamat és dolgozom. (Lelkes éljenzés.)

Kérem, hogy feladataimat tegyék nekem lehetővé, könnyűvé bizalmuk, szeretetük által. (Zajos éljenzés és taps.) Ebből a munkából én csak két percet fogok kiszakítani magamnak: az egyiket szentelem vallásomnak, a másikat családomnak, a mely egyfelől vérszerint van hozzámfüzve, másfelől politikai családomnak: Kolozsvárnak. (Hosszas, lelkes éljenzés és taps.)

De ezeket a perczeket is csak azért fogom kiszakítani, mert azt remélem, hogy ebben a két perczben fogok anynyi erőt meríteni, hogy a többit fokozottabb mertékben szentelhessem feladataimnak. (Zajos éljenzés.)

A fiui hála és könnyeim fejezzék ki köszönetemet. (Meg-megújuló viharos éljenzés és taps.)

Hegedüs beszéde mély és általános hatást keltett a hallgatóság körében. Mikor elvégezte, perczekig éljenzték, tapsolták, s ő maga

is látható meghatottság között szorított kezét először dr. Kolozsvárral s majd a pártelőkelőbbjeivel, s pár percz mulva viharos óvá ezíók között vonult vissza.

A tisztelgések.

A mandátum átvétele után negyedóra mulva vette kezdetét a küldöttségek tisztelgése.

Első volt *Kolozsvár város* tanácsa, melyet *Szvacsina Géza* polgármester vezetett, s a minisztert hatásos beszéddel üdvözölte.

Hegedüs miniszter igen melegen válaszolt a polgármester beszédjére. Kijelentette, hogy Kolozsvárért mindig szívesen tesz meg mindent, mert ezek közül igen sok országos érdeket képvisel.

Különbben is elhatározott szándéka a vidéki városokat, mint kultur-pontokat meg-erősíteni és fejleszteni. Nem tartja helyesnek mindent a fővárosban koncentrálni. A vidéki városoknak is fejlődniök kell, s erre nézve birniok a szükséges eszközöket. Kérte a tanácsot, s a várost, hogy tartsák meg őt szeretetükben, s ő biztosítja, hogy a város érdekében mindig és minden lehetőt készséggel megtesz.

A tisztelgők lelkesen megéljenezték a minisztert, ki az összes tanács tagokkal kezet fogott.

A *kir. tábla* és az igazságügyi hivatalok *Fekete* Gábor elnök vezetése alatt tisztelgett, az elnök üdvözölte a minisztert hatásos beszéddel, kijelentette, hogy tisztelettel hajtják meg a zászlókat a bírák *Hegedüs* előtt, mert a munka és az igazság emberét tisztelik benne, a kit ugyanaz a szellem vezérel egész működésében.

A miniszter igen érdekesen és hatásosan válaszolt az üdvözlő beszédre. Ő nagyon becsüli a bírákat — ugymond — mert a törvény és igazság emberei, s ez a jelszavunk és melyet ő is magának ismer, s igyekszik azt követelni is. Arra is törekedni fog, hogy az alatta működő alkalmazottak ne sok dolgot adjanak a bíróságoknak. Hálára kötelezi őt ez üdvözlés, mert az igazság emberei tudják legjobban megbecsülni ama feladatokat, melyeket magára vállalt, s kérte, hogy az ő működését igazságosan és pártatlanul ítéljék meg. Zajos éljenzés volt válasz a miniszter beszédére. És a jelen voltak mindenikét bemutatattá magának s velük kezet fogott.

A *tud. egyetem* tanári kara közt most sorra *dr. Terner* Adolf rector vezetése alatt, ki rövid beszédében melegen üdvözölte *Hegedüst* úgy is, mint az egyetem disz doktorát.

Hegedüs minister köszöni a megjelenést, s biztosítja az egyetemet, hogy mert ennek kifejlesztése országos érdek, ő jövőre is mindig törekedni fog előmozdítani az egyetem érdekét, s öröme lesz, ha felvirágzásához maga is hozzájárulhat.

Dr. Vajda Gyula egyetemi tanár a kegyesrendi társház tagjai nevében külön is üdvözölte a minisztert.

Az *államhivatalok és Kolozsmegye tisztikara* együttesen tisztelgett gr. Bély Ákos főispán vezetése alatt, kinek üdvözlő beszédjére *Hegedüs* minister kijelentette, hogy örömmel találkozik az államhivatalokkal, mert a kormány tagjai csak úgy működhetnek eredményesen, ha a tisztviselők buzgó támogatják. Kéri legyenek bizalommal iránta,

retimmel egy asszonynak oly lehetséges! — Miért adom fel azokat? — Mert elhallgatott és körül nézett, mert megszüntem azokat kívánni — mert, bolond vagyok — mert, szeretem őket!

E két utolsó szót lassan és habozva mondta, senki sem volt a közelében, a ki a büszke lélek vonakodó megadást hallja. Hortenz megszűnt küzdeni, nem a lelkiismeretével — az soha sem haborgatta őtet — de a büszkeségével és az eszével.

— Mindent veszíték és nem nyerek semmit — semmit csak Dicket, — mondá lágy hangon. Aztán össze szorította az ajkait. „Az enyém!” — kiáltá, hangosan kacagva. Egy ostoba, halvány arcú asszony nem fogja őtet tölem ismét elvenni, ha bár a törvény Dicket hozzá kötötte. Mert a szerelem erősebb a törvénynél.

Felállott és csemegetett a szobaleányának. Szokatlan türelemmel engedte át magát annak.

— Ma este nagyon szép kell, hogy legyenek, — mondá magában. Ma este az arczomba kell, hogy nézzen és éreznie, hogy tekintet lehetetlen ismét elvonni rólam. Ma este a koczka el lesz vetve. Hangjában nem volt a habozás remegése; határozottan nem ingathatta meg többé semmi sem.

Tehát, míg *Marrable* Rut, *Forrester* Debora és annak a testvére között ült, s a jól utazott bánatok és örömok felett sirt és nevetett, *Havet* Hortenz a legelegánsabb öltözetét vette fel, tudva, hogy az általa szeretett férfi nem sokára hozzá fog menni és oly igazán szépnek látva őtet, visszavonhatatlanul az övé lesz.

Mert ő belátta, hogy szépsége volt az, a mi Dicket lekötötte, hogy szépsége nélkül nem volna hatalma felette. Homályosan azt is gyanította, hogy Rut valami megfoghatatlan bűbáj által, melyet ő nem tudott megér-

s ő örülni fog, ha velük dolgozhatnak s éretük tehet valamit.

A küldöttség élénken megéljenezte a minisztert.

Az *Emke és a Kárpátgyűlet* küldöttséget szintén gr. Bély Ákos főispán vezette és nevükben üdvözölte a minisztert, a ki biztosította őket arról, hogy ez üdvösen működő egyletek mindég készségesen támogatja jövőben is.

Dr. Szádeczky Lajos egyet. tanár külön felkérte a minisztert a Mátyás király születési házában berendezendő néprajzi múzeum támogatására s ezt a miniszter meg is ígérte.

Az *ev. ref. egyházközség és kollégium* 50 tagu küldöttséggel jelent meg, kinek nevében *dr. Gidófalvi* István főgondnok tartott üdvözlő beszédet, melyre *Hegedüs* nagy melegséggel válaszolt, kijelentve, hogy a küldöttség gyermekkori emlékeit újította meg, mert e kollégiumban tanult, s ez egyházban tanult, s egyházban növekedett fel, s így igen közel érzi magát hozzájuk.

Jól esik neki az iskolai élet felújítása, mert minden életviszonyban abból merített erőt, s az emlékezés, a hála és a vallásosság nyarai ragyogtak életutjain. Ez kisérni fogja őt élete végeig, s köszöni, hogy ez emlékeket felújították előtte. Lelkesen megéljenezték a szép és megható beszédet.

A hadsereg nevében *Palkovics* József altábornagy honvédkerületi parancsnok. Stojaszavievics Milos tábornok, *Pap* Elek honvédeztredes és *Babocsai* Kálmán esendőrk. parancsnok társaságában magyar beszéddel üdvözölte *Hegedüst*, a ki igen szívesen viszonzta azt.

Ezután *Ferencz* József unitárius püspök magán tisztelgését fogadta, kivel hosszasan beszélgetett.

Ekkor a miniszter megszakitva a tisztelgéseket az *ev. ref.* lakba hajtattott, a hol 12 óráig a hetes bizottságban tárgyalt.

12 óraker elsőnek a *lutheránus* egyházközség küldöttsége jelent meg, kinek nevében *Grätz* Mór első pap üdvözölte a minisztert s kérte Isten áldását a működésére. *Hegedüs* igen melegen köszönte a megemlékezést s ígérte, hogy az egyház érdekében működni fog.

A *neolog izraelita* hitközség küldöttségének élén *dr. Eisler* Mátyás főrabbi tartott igen szép és poétikus beszédet, melyre a miniszter azzal válaszolt, hogy hazafiasságra intette őket.

Az *erdélyi gazdasági egylet* 10 tagu küldöttsége nevében *Szabó* József elnök beszélt, mire a miniszter érdekes választ adott.

A *nőipariszkola* előjárósága br. *Wesselényi* Istvánné elnök vezetése mellett *Heinrich* Jozsa, *Gyulai* Lászlóné, *dr. Pisztori* Mórné, *Páll* Anna, *dr. Jenei* Viktorné tagokkal jelent meg, s az elnökő rövid üdvözlő beszédére, a miniszter örömet fejezte ki, hogy az egyletért is tehet valámit. *Kozma* Ferencz tanfelügyelő külön is figyelmébe ajánlta az iskola nagyobb segélyezését, mit a miniszter kilátásba helyezett.

A *Mária-Valléria árvaház* küldöttsége *Sigmond* Dezsőné elnök vezetésével *Gyulai* Árpádné, *Péterffy* Zsigmondné, *dr. Mihály* Józsefné, *Dániel* Antalné, *dr. Jenei* Viktorné, *dr. Pisztori* Mórné tagokkal jelent meg. *Sigmond* Dezsőné üdvözölte a minisztert, ki

szívélyes szavakkal válaszolt, s rövid ideig beszélgetett velük.

A *kereskedelmi és iparkamarák* küldöttsége nevében *Gámán* Zsigmond tartott üdvözlő beszédet, melyre a miniszter kijelentette, hogy azon szoros viszonynál fogva, melyben a kamarákkal áll — fokozott erővel igyekszik a közös feladatokat megvalósítani. A nvásárhelyi kamara nevében *Tauszik* Hugó elnök külön is üdvözölte a minisztert.

A *kolozsvári ipartestület* 16 tagu küldöttségét *Hirschfeld* Lajos titkár vezette, s üdvözölte a minisztert, ki azt válaszolta, hogy ha az ipartestületi kongresszus mérséklettel hozza meg a határozatait s azokat a kormány mérlegelni fogja.

A *tanítótestület* küldöttségét *Kozma* Ferencz kir. tanfelügyelő vezette a miniszter elé, a ki a tanfelügyelő lelkes üdvözlő beszédjére igen érdekes választ adott, a melyről holnap külön emlékeztünk meg.

A *gyulai vasút* öt tagu küldöttsége élén gr. *Esterházy* Kálmán orsz. képviselő kérte a miniszter pártfogását e vasut létesítésére, mire a miniszter kijelentette, hogy tanulmányozni fogja a kérdést s a lehetőt megteszi az érdekében.

A *r. kath. egyházközség* 10 tagu küldöttségét *Bíró* Béla az apátplebános vezette a miniszter elé, a ki az üdvözlő beszéd alatt válaszában hangsúlyozta, milyen örömmel látja Kolozsvárt a vallásos élet élénkségét és a felekezeti türelem ápolását.

A *kolozsvári gazdasági egylet* 24 tagu, jobbára földeszekből álló küldöttsége élén *Kondás* Ferencz elnök üdvözölte a minisztert, kinek átadta a hitelszövetkezet mult évi diszkozygyléséről szóló jegyzőkönyv egy példányát, melyet a miniszter halásan fogadott, s biztosította további jóindulatáról.

A *vidéki ipari szakiskolák* tanszemélyzete *Vigh* Albert iparoktatási főgazgató élén jelent meg, ki a miniszter hosszabb beszédet üdvözölte, ki bizodította őket a kitartó munkára, s ígérte, hogy ebben megsegíti.

Ezzel a küldöttségek fogadtatása befejezést nyert, jóval két óra után, mikor is a miniszter a polgárság által rendezett disz-ebédre ment.

A disz-ebéd.

A New-York szálló földszinti éttermében Kolozsvár polgársága tegnap délután 2 óraker *Hegedüs* miniszter tiszteletére disz-ebédet rendezett, melyen háromszázan felül vettek részt.

Pontban fél három óraker érkezett a terembe a miniszter, a kit a jelenlevők viharos éljenzéssel, a zenekar pedig a *Rakóczi* indulóval fogadott.

A miniszter a főhelyet foglalta el, jobbján gr. Bély Ákos főispán, balján *Szvacsina* Géza polgármester ültek, körülötte sorakoztak a kolozsvári közélet polgárai, papi és katonai előkelőségei, köztük *Werner* Gyula, gr. *Esterházy* Kálmán, br. *Feilitzsch* Ártur és *Dózsa* Endre országos képviselők.

A harmadik fogás után az első felköszöntőt gr. Bély Ákos főispán mondta a királyná, melyet a társaság állva hallgatott, s a felséget köszöronsorosan éljenzte.

Dr. Csiky Viktor egyet. tanár a kormányra mondott felköszöntőt, majd *Szvacsina* Géza polgármester mondott rendkívül hatásos és magas rőptű felköszöntőt *Hegedüs* miniszterre, mely viharos tetszést keltett. *Hegedüs* zajos óvációkban résztett.

AZ „ELLENZÉK“ TÁRCZÁJA.

1899. Márczius 27.

Egy modern Antonio.

— Angol regény. —

Az „Ellenzék“ részére fordította: **AMICA.**

XV.

(Folytatás.)

(44)

A nyaka körül gyöngyfüzér volt; lágy apró firtők lebegtek a homlokán; hajának a többi része az ő egyszerű divatja szerint volt feltéve. Arcza ki volt pírulva az örömtől és a szeméből a boldog előérzet sugárzott. *Marrable* Rut most egy könnyű szívű leány volt, tele leányos vidámsággal. Míles szeretete volna őt mindig ilyennek látni, mellette állani és a bánatot elűzni az ő életutjából.

A mint nézte, az a kívánság, hogy a Rut boldogságát elősegítse, mind erősebb benne. Aztán elfordította a szemét, mert eszébe jutott, hogy az *Marrable* Rut volt.

XVI.

— De a jelen, a főséges jelen a miénk! — mondta volt *Havet* Hortenz, a mint szerelméről suttogott azon férfinak, ki azt egykor elvetette magától és bent a szíve mélyében kimondhatatlan öröm volt és olyan diadal, mitől égett a szeme, vére sebesebben lüktetett és szíve gyorsabban vert, mi új szépséget kölcsönzött az ő szép arcának.

Elvesztett uralmát visszanyerte; *Marrable* Rikárd csak nagyon rövid ideig dacolt az ő hatalmával. Most az övé volt, — övé egészen — jobban, mint valaha. Nagyon

különös volna, ha ismét elszalasztaná. Az nem volt lehetséges! A Rut szegény bájai mik voltak az övéi mellett? Minő mester-séges fogásokat tudott az alkalmazni, hogy a hűtlen férj szeretetét visszahódítsa? Ő egyet sem ismert.

Ő egy tapasztalatlan gyermek volt és *Hortenz* előtt ez a feladat oly könnyű volt! Ő a férfi húságának oly finomul, oly észrevétlenül tudott hizelegni, hogy az nem is álmodta, hogy hizelegve volt; tudott erős lenni, midőn az gyenge volt és gyengeséget szinlelni, midőn az erős volt. Tudott gyönyörködtetni parancsoló modorával, vagy ha az nem felelt meg a céljának, szelíd engedékenységgel lágyította meg a szíveket. A férfiak bamulata mindig becses volt előtte. *Hortenz* előtt szerető nélkül soha sem látszott az élet érdemesnek arra, hogy éljen. De az nem jött a számításába, hogy valaha a saját szívében is felébrednek azon érzelmek, melyek azoknak a szívét töltötték be, kik őt imádták.

Tudatlanságában ő azokból sportot űzött.

És most ő olyan heves, olyan esztelen szenvedélynek volt a prédája, hogy az élet *Marrable* nélkül elviselhetetlen győtrelem volna. *Dick*nek a legkissebb szaván áhítattal csüngött. A hódító meg lett hódítva és teljesen rabbá téve a saját akarata ellen és mind azon törvények daczára, melyek által eddig az életét kormányozta.

— Ő szép, igen! — mondá magában. De én láttam ő nála sokkal szebb férfiakat és azok nem bírtak igézzettel reám. Én szeretem a gazdagságot; és ő nem gazdag! Én magas állás után vágydom; ő nem adhatja azt meg nekem. És ha megadhatna, mi haszna volna annak? Nem nyernék általa semmit. Életemet az övéhez fűzve, ki tudja, minő kedvező alkalmat szalasztok el. Az én arczommal az én alakommal és az én világ öme-

teni, nyerte meg a *Dick* szerelmét. Rövid ideig tartó befolyását annak köszönhetette. De miután az oly rövid ideig tartott, mi haszna volt annak? Pillanatnyi tekintetbe vételt sem érdemelt.

— Nekem nincs vetélytársam, mondá és mosolygott.

Marrable Rikárd szeretettel vált el a feleségétől. Megesőkölt és látta arczán a pirt. És midőn a rőzsákat átadta neki, látta, hogy a kedves arc meg pirospabb lett.

— Isten veled, édesem! kiáltá. Az Ég áldjon meg! Drágám, távollétem alatt ne dolgoz nagyon sokat. És *Dick*, midőn haza jövök, mindent elbeszéllek neked! És — és — bizonyos szomorúság jött a hangjába — drágám, ugye, ha majd a „*Kleopátrád*” be lesz végezve, talán szakíthatasz időt arra, hogy te magad vigyél el a színházba.

A Rut hangja bátoratlan volt és lesütötte a szemét. — Impusív beszélt és indulatos választól félt; a férje azonban szeliden csak azt mondá —

— Igen, Rut, el foglak vinni.

És a férje hangjáért, Rut még egyszer lábujjhegyre állott, a *Dick* arczát lejjebb vonta és mind a két orcáját megésköltta, olyan kis könnyű pillangószzerű csókkal, nem merve ajkait hosszasabban ott hagyni, nehogy *Dick* az ő hangulatát tulságosnak találja. Midőn az ajtónál volt, hirtelen visszanezett:

— *Dick*, édesem, az Ég áldjon meg! — kiáltá, aztán elsietett, ez alkalommal igazán megijedt, mert rég volt az, hogy ennyi merészséget megengedett magának.

Dick tudta, hogy egy negyed óra mulva *Havet* Hortenznél kellett volna lenni, de nem tett előkészületeket. Bután bámulva a kép előtt állott az ecsetjével, melyet letett volt, hogy a feleségétől elbucszúzzék, egy-egy vonást téve azon. — De a keze reszketett; félre dobta az ecsetet és káromkodást mor-

mogott. Hirtelen undor fogta el — undor a képtől, saját magától és az egész világtól, mely tele látszott gonoszsággal előtt, azért mert a saját gondolatai rosszak voltak.

„A főséges jelen a miénk! *Hortenz*nek ezen szavai eszébe jutottak. Azok nem voltak igazak. *Hortenz* hazudott neki. A jelen nem volt főséges — tele volt nyugtalansággal, örökös küzdelemből állott az ő magasabb iránya és aljasabb természete között. Ha meg tudná határozni, hogy melyik kerekedik felül, ha elérkezne az idő, hogy az egyik vagy a másik erősebbnek bizonyítsa magát, hogy végre győzőn! Akkor talán a nyugalom visszatérne a lelkebe és ez a szüntelen érvölés, melyet önmagával folytat, örökre megszűnne.

Nem — ő nem tartja meg az ígérteit, nem fog elmenni hozzá; nem volt olyan hangulatban, hogy szerelmeteskedjék. De nem tudott festeni. Ha még egy vonást tesz az ecsetjével, az egész munkáját elrontja. Hirtelen az a vágy fogta el, hogy rontsa el azt a hogy *Hortenz* az ő előbbi munkáját elron-totta. Ismét felvette az ecsetet és reszkető kezével a gyönyörű arcához közel tartotta. Izgatott képzelete előtt az epedő sötét szemek teljes nagyságukra kinyitlák és kihívóan néztek rá.

Egy benső hang az mondá neki —

„Nem mered azt tenni!”

— Nem, — válaszolá hangosan — *Igazad* van. Nem merem! Aztán, megjijed a saját szavain és kezét a fejéhez nyomta, hogy annak fájó lüktetését csillapítsa. Megörülök, ha hosszabban állok itten! — kiáltá és kirohant a szobából.

Gyorsan felöltözött, megjegyezve arcának a halványágát, szemének a fáradt tekintetét és a szájj vonalainak a habozó bizonytalanságát.

(Folytatása következik.)

Br. Feilitzsch Ártur mondott ezután lelkes beszédet a papságra, melyre Dr. Bartók György ev. ref. püspök helyettes választott nagy tetszés és rádió éljenzés közt köszöntve fel Hegedűs és adós anyját. A minisztert e beszéd mélyen megthattotta. Sándor Józsefnek a hadseregbe mondott felkölzöntője után Palkovics József altábornagy állott fel s igen érdekes felkölzöntőben hangsúlyozta a polgárság és a hadsereg közti egyetértés szükségét, s jelentette ki hogy a hadsereg a nemzetben gyökerezik, s a nemzetért van. Perczekig tartó taps és éljenzés hangzott fel a Hegedűsre mondott e lelkes és tartalmas beszéd után, s a társaság a hazafias szellemű altábornagyot lelkes ovációkban részesítette.

Erre Hegedűs Sándor általános figyelem és érdeklődés közt óriási hatást keltő beszéddel valószolt.

Ez után még felkölzöntötte Dobál Antal Szvacsina Géza polgármestert, Kenessey Béla az egyetemet, dr. Menyhárt Gáspár a kir. táblát, Boros György Hegedűs Sándort, mint az iparügy terén uttörőt, dr. Kiss Mór az ellenzéki pártokat, dr. Szabó Gyula a sajtót, dr. Ferenczi Zoltán gr. Bély Ákos főispánt stb.

Az ebéd, mely alatt mindvégig lelkes hangulat uralkodott, öt óra után ért véget. A társaság a távozó minisztert viharosan eljenezte.

Az iparmuzeum felavatása.

Kolozsvár, márcz. 27.

A kolozsvári Ferencz József iparmuzeumban tegnap fényes ünnepély folyt le előkelő közönség jelenlétében.

Hegedűs Sándor miniszter pontban 12 órakor érkezett az iparmuzeum palotájába, a hol az előcsarnokban a tanári kar élén Magyar Endre és Páky Lajos igazgatók fogadták. Az iparrajziskola növendékei a Szózatot énekeltek.

Mikor a díszterembe érkezett, a közönség lelkesen megjelenezte. Majd Szvacsina polgármester mondott beszédet, ismertette az intézet történetét. Beszéde végén a muzeumot átadta a miniszternek. Utána Gáman Zsigmond kamarai titkár intézett beszédet a miniszterhez, a ki erre a következő érdekes és lelkesen megjelenezett beszédet mondta:

Tisztelt Uraim!

Valódi örömmel adok kifejezést, hogy a véletlen ilyen kedvező helyzetbe hozott, hogy midőn mint kereskedelemügyi miniszter először jelenek meg szülővárosomban, azt lehet mondani: a nyilvánosság előtt is a vidéken, ép egy olyan intézetnek felavatásánál jelenhetek meg, a melynek bölcsőjénél voltam, a melynek egész fejlődését láttam.

Örömmel nagyon fokozza az, hogy az intézetnek egész fejlődése, jelenlegi beszervezete, alakja és létesítésének tényezői, azoknak csoportosulása teljesen megfelel annak a programmnak, a mely szemem előtt lebeg, a melynek az országgyűlésen, fájdalom, csak hiányos szavakkal voltam képes kifejezést adni. (Lelkes éljenzés.)

Jól említette a nagyságos polgármester ur és a kolozsvári kereskedelmi és iparkamarának olyan páratlan érdemekkel bíró titkára, hogy tudományt kell adni az iparnak. (Ugy van! Élénk helyeslés.) És ezt én magam előtt mindig szabatosan állapítottam meg. Én azt tartom, hogy olyan tudományt kell adni, mely az életből merítve az étellel köti azt össze, (Zajos helyeslés.) mely a haladástól veszi figyelembe és a haladás számára képesíti az ipart, (Élénk éljenzés.) mely emeli az ipar színvonalát, de nem szakítja el az anyaföldtől, (Élénk éljenzés.) mely Európa haladásában nem törlő el annak specifikus nemzeti jellegét. (Lelkes éljenzés) és mely a tényezőket úgy tudja fölhasználni, hogy azoknak minden ereje koncentrálnia legyen a haladás érdekében, (Élénk helyeslés.) mely az intézet növendékeit az életből átvizsi és annak viszszaadja. Élénk helyeslés.) Mely a tanfolyamot étellel köti össze, mely az eszméket, az orbeosztást, mely az egész intézet szervezését úgy csinálja, hogy az élet minden követelménye kielégítve legyen. (Zajos éljenzés.) Mely tudományt úgy ad és szerez, hogy az rögtön átmenjen az életbe, élő, lüktető élet legyen. (Élénk tetszés.)

Ne meddő tudakosság legyen, hanem termékenyítő képesítés és irány. Ez az én programom; ez vágyam. (Zajos éljenzés.)

Ugy tudom, hogy ennek az intézetnek szervezet tanári kara a követelményeknek meg fog felelni.

Helyesen emlékezett meg az előttem szóltó titkár ur miniszteri beköszöntő beszédemnek két kemény passzusáról. Én az ipartestületekről beszéltem kritikai szempontból, szándékosan erősen. Erősen, mert ez a szeretetből fakadt, melylyel ez intézmények iránt viseltem, — mert eredmény és helyes irányt várok tőlük. Ez az irány abban áll, hogy nemcsak az állam, hanem az önkormányzat, a kereskedelmi és iparkamarák, a társadalom fogjanak össze s egyesítsék erejüket az ipar fejlesztésére. (Igaz! Ugy van!)

És ha én nem egészen, de nem részben az iparkamarák és ipartestületek működését meddőnek jeleztem, nem habozhatom kijelenteni, hogy hanc szünik meg ez a hiány és hiba. Kolozsvárt szünik ez meg, (Élénk tetszés.) a hol az iparkamara és a város

intelligenciájának önfeledő tevékenysége bebizonyította, hogy az életből merített követelményeimert. Mert a mint meg lehet Kolozsvárt valósítani e tényezők termékeny közreműködését, azt meg lehet valósítani az országban szerte-szét mindenütt. (Zajos helyeslés.)

Ez intézetnek egy szervezése, mint a létesítése körül közreműködők tényezők és az eredmények, — az új intézet jelenében, multjában és jövőjében, tervében és alakulásában egyaránt programmnak leghomályosabb pontját világítják meg. (Élénk tetszés.)

Örülök, hogy olyan iparossággal és hatósággal, olyan ipar és kereskedelmi kamarával állók szemben, melynél a kritika fegyverét letéve, az mondom: egyet érve ebben az irányban, dolgozzunk tovább! (Zajos éljenzés.)

Örömmre szolgál, hogy ez épen szülővárosomban történt. (Zajos tetszés.) Itt örömbembe a szeretet is bele vegyül, a mely azonban nem elfogult, nem hiszágra, nem reményekre, hanem eredményekre, tényekre van alapítva. És az országban senki sem fogja szememre vethetni, hogy Kolozsvár iránt elfogult vagyok, ha továbbra is az eredmények fejlesztésében tevékenyen közre fogok működni. (Élénk éljenzés.) Nem fogják azt szememre vethetni, hogy homokra építem, mert ime, a mit vártam: az befejezett és szilárd alapokon épül.

Ez az ünnepély nekem is ünnepem; ünnepem, mert nemcsak miniszteri első aktusom (Zajos éljenzés.), hanem programmom egyik pontjának, tényleges megvalósítása és kritikájának megezőfólása. (Élénk tetszés.)

Ennek következtében én ebből a példából és eredményből újabb bátortást fogok magamnak meríteni a további akcióra. (Lelkes éljenzés.)

Ezek után Kolozsvár város hatóságának, ipar- és kereskedelmi kamarájának hozam kérésrel fordulniok okuk nincs, velem szemben csak követelésekkel léphetnek fel, én csak szolgáljak leszek. (Élénk éljenzés.)

Mikor ezt az intézetet most — elismerésem mellett az ipar- és kereskedelmi kamara irányában — átvesszem és igazgatóságának átadhatom — tesszem ezt felelősségem érzete mellett, nem feledkezve meg arról a kötelességemről sem, hogy a mit a tényezők annyi önfeledőzással létesítettek, azt mi fejlesztjük tovább, a magyar ipar fejlődése érdekében. Mert jelszavam, mindent az életnek, mindent a nemzetért. (Viharos éljenzés, taps.)

Végül dr. Ferenczi Zoltán a felügyelő bizottság nevében a következő beszédet tartotta:

Nagyméltóságú Miniszter Ur!
Kegyetemes Uram!

Fogadja Nagyméltóságod azon mélyen megtisztelő bizalomát, melylyel az Ő Felsége legmagasabb nevével viselő I. Ferencz József iparmuzeum és állami ipari szakiskola helyi vezetését kezünkre bizni méltóztatott, a felügyelő bizottság és tanári kar részéről legmelegebb köszönetünket és hálánkat. Hálánkat azért, mert teljesen tisztában vagyunk azon fontos helyi és országos érdekek jelentőségéről, melyek ez intézetek által és ez intézetekben kezünkre bízattak s ennél fogva tudjuk, hogy ránk minő fontos megbízatás jutott. Saját emlékeinkből, városunk polgármestere és az iparkamara képviselőjének beszédeiből, a testületek, a város a magas kormány áldozataiból, mint megannyi élénk tartott tükrökből látjuk a kötelességnek előtünk a messze jövőbe nyuló útját, melyen ingadozás és hátramaradás nélkül haladnunk kell. Nagyméltóságod megtisztelő szavai kezünk ügyébe adták a kötelesség evangéliumát, melynek tanait mi már is emléktünkbe véstük s melyek minket csüggedés nélkül fognak vezetni.

Jól tudjuk mi azt, hogy intézeteink meglehetősen mult és annak dacára, hogy a multban a szakipari oktatás terén nekik uttörő szerep jutott, mégis a kezdet kezdetén állnak. A bibliai Lázár koporsójáról — intézeteinket értem — el van már mozdítva a lezáró sírkő, már ő fel is kelt és jár; de hogy a beleje lehelt élet valóban egy élet-erős és nagy jövőre hivatott ifjút, azt még az ezutáni munkásságunk kell megmutatnia. Biztosíthatom Nagyméltóságodat, hogy ez előtünk tudva van; de ebben a feladatban örömmel látjuk az intézet vezetésére bízott erőben és tanári karban azt az ifjút és buzgó kis serget, mely feladata magaslátlan áll, mely tudja, hogy a ki kötelességét jól értelmezi, az többet tesz, mint szorosan kötelessége, mely tudja, hogy minden fiatal a lelkesedés buzgalmaival, az apostolkodás erejével és hitével kell folytatni. Nagyméltóságú Miniszter Ur! Nagy ígéretek csak azok tehetnek, a kiknek a pénz, a világi hatalom, vagy az ész rendkívüli ereje áll rendelkezésére. Mi ezek közül egyikkel sem rendelkezünk s azért nagy ígéretek nem is tesszünk; azonban ez ünnepélyes óra legyen tanúja annak, hogy öntudatunk világosan látja a czélt s akarattunk el van határozva azt minden erővel megközelíteni és ennyiben meg vagyunk róla győződve, hogy Nagyméltóságod magas bölcsességével, támogatásával, melyek kijelentéseit Nyoltóságod programmbeszédéből a legnagyobb örömmel értettük, meg is fogjuk közelíteni azt a czélt, hogy ez az Ő Felsége legmagasabb nevével viselő iparmuzeum és állami ipari szakiskola váljanak méltóvá a hozzájuk fűzött reményekhez és várakozásokhoz s legyenek jól művelt termőföldjei annak az iparnak, mely hazánk nagy jövője egyik legfőbb eszközének méltán tekintetik és állandó jelszavuk lesz: munka és haladás. (Élénk éljenzés.) Legyen az ég áldása Nagyméltóságod magas törekvésein s ugyanaz az ég, mely figyelő és jószágos szemmel nézi az emberi komoly törekvést, terjessze ki áldását intézetünkre. Szívemből kívánom és

esdek érte, hogy így legyen. (Hosszantartó, zajos éljenzés.) Most pedig, midőn e fontos letéteményt Nagyméltóságod kezéből átvenni szerencsém volt, mely tisztelettel arra kérem Nagyméltóságodat, hogy intézeteink igazgatóinak vezetés mellett az eddigi munkásság szerény eredményeit megtekinteni méltóztassék. (Éljenzés.)

E beszéd után a miniszter kíséretével együtt megtekintette a muzeum helyiségeit és gyűjteményeit s a jelenlevők lelkes ovációi között távozott el.

Felhívás előfizetésre.

Április—Junius

évnegyedre

kérjük az előfizetési díjat, 4 forintot, mielőbb megküldeni, hogy a lapot minden fennakadás nélkül továbbra is küldhessük.

Előfizethetni lehet bármely naptól kezdve.

Előfizetési feltételeink:

Negyedévre . . . . . 4 frt
Félévre . . . . . 8 frt
Egy óra . . . . . 1 frt 50 kr.

MINDENFÉLE.

Kolozsvár, márczius 27.

— Éljen Ugron Gábor! A szomszói választókerületben tegnap történt meg a képviselőválasztás. Bánffy báró örökébe a kerület hazafias polgársága óriási lelkesedés között Ugron Gábert ültette, a ki ellen Bánffy az általános választások idején minden eszköz felhasznált, hogy a parlamentből kimaradjon. Az osztó és megtörő igazság azonban tegnap fényes elégtelt szolgáltaott Ugron Gábornak, a kitéppen a volt miniszterelnök kerületében, egyhangulag ajándékozták meg a kerület mandátumával.

A választásról a következő sürgönyököt vettük, a melyeket még a tegnap délelőtt külön lenyomatban közölünk a közönséggel.

Szilágy-Somlyó, márcz. 26.

Ugron Gábert ma egyhangulag óriási lelkesedéssel a sz.-somlyói választó kerület országgyűlési képviselőjévé megválasztottuk.

Bartha Endre,
pártelnök.

Szilágy-Somlyó, márcz. 26.

Ugron Gábor ma a választók leirhatatlan lelkesedésével egyhangulag meg lett választva képviselőnek.

Somogyi.

Ugron Gábor a megválasztatását tudató sürgönyre a következő válaszszal felelt.

Bartha Endre ügyvédnek

Szilágy-Somlyó.

Köszönettel fogadom mai vasárnapnak virágát: a mandátumot, a mint szeretettel viselném a tövis koszorút hazámunk megváltásáért.

Ugron Gábor.

— A miniszter köszönete. Az a szép és impozáns fogadtatás, melyben Kolozsvár városa Hegedűs Sándor kereskedelemügyi minisztert részesítette, kellemes és mély benyomást gyakorolt a miniszterre, mert az a város részesítette tiszteletének minden jeleiben és halmozta el szeretetének meleg fényével, a melyekben született s a melyhez gyermek éveinek tündér álmai fűződnek. És, ha volt egy pillanat, mikor a miniszter fárasztó munkája közben megpihent: talán ismét megjelent a boldog tündér álom, az édesanya szerető körében, mint egyszer valamikor régen. E pillanatnak csendes varázsa és érde-meinek lelkes ünneplése indította arra, hogy a város lakószai iránt köszönetét nyilvánítsa. Nagy elfoglaltsága miatt nem tehetett látogatásokat, de Szvacsina Géza polgármestert bízta meg azzal, hogy a városi hatóságnak, a szabadalvó pártnak és az összes polgárságnak pártkülönbség nélkül fejezze ki hálás köszönetét.

— Hegedűs Sándor, kereskedelemügyi miniszter, ki hetek óta fárasztó munkát végez, a parlamentben és a parlamenten kívül, — rövid időre pihenni fog. Épen ezért nem utazott vissza Budapestre, hanem üdül-ni ment, hogy kipihenje fáradalmait. A fővárosba csak április hatodikán tér vissza.

— Hegedűs Sándor miniszter tegnap este jelen volt a színházban a tiszteletre rendezett díszelőadáson, mely alkalommal „Dózsa György“ került előadásra. A minisztert az előcsarnokban Bölnyi József intendáns fogadta, s vezette fel a részére fenn

tartott páholyba. A miniszter az előadás alatt több páholy látogatást tett, s a harmadik felvonás után eltávozva, kihajított a vasuti állomáshoz, a hol a közélet sok kiváló tagja gyűlt össze s a miniszter ezekkel együtt az állomási vendéglő külön termében megvacsorált, s a 11 órai gyorsvonattal a közönség élénk éljenzése mellett visszautazott Budapestre.

— Uj főgondnok. A kolozsvári r. kath. egyházközség képviselő testületének szombatán tartott közgyűlésén töltötte be a dr. Groisz Gusztáv elhalálózása következtében megüresedett főgondnoki állást, A Bíró Béla plébános elnöklele alatt tartott közgyűlésen 220 tag jelent meg, s a szavazás eredményében főgondnokká 90 szavazattal általános lelkesedés közt dr. Farkas Lajos egyetemi tanár, miniszteri tanácsos választott meg, ftkiben az egyházközség minden tekintetben kitűnő főgondnokot nyert, kivüle még dr. Szamosi János egyet. tan. kapott 53 szavazatot, Dorgó Albert kir. közjegyző 46 és Albach Géza nyugalmazott polgármester 31 szavazatot.

— Az erd. ev. ref. státus hetes bizottságának gyűlése. M. é. június 2-án — mint említettük — az erd. ref. státus közgyűlése 7 tagu bizottságot küldött ki, hogy a néhai püspök által, nagy kockázattal és az egyházra nézve anyagi veszteséggel folytatott bérzei műveletek értékpapirjait vegye számba s tegyen javaslatot egészségesebb irányu kibontakozásra és szilárdabb alappal bíró vagyon kezelésre nézve. A kiküldött bizottság elnökéül az egyház egyik főgondnoka: Simó Lajos képviselő választott meg.

A hetes bizottság tegnap délelőtt gyűlést tartott. A gyűlésen Simó Lajos egyház főgondnok, elnök üdvözölte Hegedűs Sándort Kolozsvár város képviselőjét és kereskedelmi minisztert. Kérte a minisztert, a bizottság nevében, hogy az egyház iránti meleg érdeklődését és hathatós támogatását a jövőben is terjessze ki és a státus férfait, ama nagy munkában, a mi az erdélyi ref. egyház erkölcsi és anyagi felvirágoztatására irányul, támogatni kegyeskedjék, mit a miniszter szíves készséggel megígért. Ezután napirendre került a vagyon kezelés ügye.

A hetes bizottság olyan javaslattal járul az egyház közgyűlése elé, a mi a szerencsés kibontakozást a bérzei műveletekből lehetővé teszi az egyház vagyonának és anyagi jövedelmének számbavehető kockázata vagy vesztesége nélkül. A hetes bizottság a közgyűlés elé terjesztendő propeziecióban javasolni fogja azt is, hogy a közelebbi közgyűlés is küldjön ki egy hét tagu bizottságot az anyagi ügyek rendezésére, mert ennek megoldása csak több éven keresztül folytatandó szakadatlan munkával oldható meg.

— Püspök-választás előtt. E czímmel egy felhívást vettünk, a melyben az aláírók Bartha Lajost ajánlják a ref. püspöki székre. E felhívásra vonatkozólag még pén-token estve a következő sürgönyt vettük:

Szekely-Udvarhely, márcz. 25.

„Püspök-választás előtt“ czimű nyomtatott felhívás alá felhatalmazásom és beleegyezésem nélkül nevemet is alányomaták, midőn is tiltakozom ezen eljárás ellen; egyidejűleg kijelentem, miszerint nem Bartha, de Bartha György jelöltsége mellett foglaltam s foglakok állást.

Gróf Haller János,
algondok.

Simó Lajos főgondnok is kijelentette munkatársunk előtt, hogy az ő nevét is tudta, elözetes hozzájárulása és beleegyezése nélkül nyomtatták ez iv alá. Ő ugyan mint választó, Bartha Lajosnak a hive, de mintán a főgondnok Budapestén tartott gyűlésen megegyeztek abban, hogy sem egyik sem a másik jelölt mellett állást foglalni nem fognak, ő e megállapodáshoz következetesen alkalmazkodik.

— Dr. Lechner Károly egyetemi tanár a gyakorlati jogászok számára „A kates elmebeli állapotokról“ hirdett előadásait f. hó 27-én délután 5 órakor az egyetem jogi karának II. számú tantermében fogja megkezdeni és 7—8 héten át minden hétfőn — az ünnepek kivételével — ugyanott ugyanazon időben fogja megtartani. Az egyes előadások időtartama 1 és fél órára van tervezve. Vendéglő bárkit, a ki a kérdés iránt érdeklődik, szívesen lát.

— A győri püspök állapota. Zalka püspök állapotában még mindig nem állt be lényeges javulás; a püspök folyton szenved, táplálékot ugyszólván nem vesz magához.

— Színészet Gyaluban. Gyaluról írják: Hull a hó, de azért mi vígan élünk s bőriben vagyunk a szorakozásnak: Itt van társulatával Józsa László színigazgató, ki kellesse esteiket szerez a gyalui műértő közönségnek. Három előadást tartott eddig, legutóbb f. hó 23-án adták „Durand és Durand“ bohózatot, Cogenanvier szerepét játsza Józsa igazgató, ki tehetséget tanusított s a közönséget folyton derült kedélyben tartotta. Jól játszottak még: Radsonyi J., Durand Albert fűszerkereskedő és Lázár M. ügyvéd szerepében, kellemes megjelenése volt Szilágyi M. kisasszonynak Pagszarette szerepében. — Hallomás szerent hosszabb ideig szándékozik a társulat Gyaluban maradni, né a közönség lehetőleg szíves fogadtatásban részesíti. — Nagy része van ebben Gyalui Rosenberger Mórnak, ki valóóság mecezenás szerepét tanusít — magyar színészeinkkel szemben.

— Tárgyhalmaz miatt lapunk mai számából kimaradtak: „Szvacsina Géza beszéde“ (az Iparmuzem felavató ünnepélyén), „Erdélyi rodalmi Társaság felolvasása“, „A mészáros ifuság táncestélye“, „Erdélyi Gazdasági Egylet közgyűlése“, „Az állatkállitási szakosztály ülése“, „A tea estély“ stb., melyeket lapunk holnapi számában közölünk.

LEGUJABB.

Az „Ellenzék“ táviratai, telefon tudósításait és sürgöny-leveleit.)

A becsületrendből törölték.

Budapest, márcz. 27.

Zolát, a Dreyfuss ügyben kapcsolatos dolganak elintézéséig a becsületrendből ideiglenesen törölték.

Miniszterek Bécsben.

Budapest, márcz. 27.

Szell, Fehérvári miniszterek Bécsbe utaztak.

A buza ára.

Budapest, márcz. 27.

A márcziusi 50, a többi buzanem 40 krral csökkent.

A szultánt megakarták mérgezni.

Budapest, márcz. 27.

Dr. Emir pasa, a szultán orvosa ellen vád merült fel, hogy a szultánt megakarta mérgezni. Örökre száműzték. Állítólag felesége vádolta, hogy elválasszon.

Forgalom akadály.

Budapest, márcz. 27.

A havazás miatt az államvasutak du-nántuli részén, különösen Zalamegye környékén a forgalmat két napra be kellett szüntetni.

Elfogott sikkasztó.

Budapest, márcz. 27.

A Zsolnay-czég pénzbeszédője Kolner János február havában 8000 frt elikkasztása után Schönföld József könyvelővel megszökött. A rendőrség megkeresésére Schönföldet Párisban elfogták. Kiadatása iránt folyik a tárgyalás.

Főszerkesztő:

BARTHA MIKLÓS.

Felölös szerkesztő és laptulajdonos:
MAGYARY MIHÁLY.

NYILTÉR.

Köszönetnyilvánítás.

Néhai férjem, Diószegi József kereskedő, ki mult hó 27-én hirtelen elhunyt, a „Globus“ élet és járadék biztosító társaságnál 3000 koronára volt biztosítva és fél évi díjzítés teljesítése — valamint a szükséges halotti bizonyítvány beszerzése után, a fenti társaság magyarországi intézősége kolozsvári vezérképviselője után a biztosított 3000 korona tőkét mai napon kezeimhez készpénzben lefizette.

Midőn fenti biztosító társaságnak, ugyszintén a kolozsvári vezérképviselő Radó Elek urnak gyors és coulans eljárásáért hálás köszönetemes kifejeztem, nem mulasztatom el a „Globus“ életbiztosító társaságnak, mint oly intézetnek, mely humanus feladatának legjobb tudatában van és annak a legnemesebben, gyorsan és pontosan felel meg, a n. é. közönségnek legmelegebben ajánlani.

Kolozsvárt, 1899. márcz. 23-án
Özv. Diószegi Józsefné.

Előttünk:

Király Gyula,

Mesko Lukács,

mint tanu.

FRISS HAL.

Minden nap friss **Fogas, Harosa, Kecsege, Ponyt, Csuka** és másféle hal lesz kapható

HAJNALI-NÁL.

Kolozsvárt, (régí Belhid-utca) most *Wesselényi Miklós utca 5. sz.* (Hungária háza.)

Telefon: 288.

Fontos tudni!

A n. é. közönségnek, hogy a **tavaszi és nyári áru újdonságok** megérkeztek. Különösen **női, férfi és gyermek-czipők, férfi és fu-kalapok, ingek, gallérok, kézelők, nyakkendők, keztyűk, nap-esőernyők, harisnyák, dus választékban, mérsékelt szabott árak.**

Sipos Testvérek,
czipő, kalap és férfi-dívat
áruraktára.

(7—)

Kolozsvárt, Belmagyar u. 3. sz.

Kolozsvármegye és Kolozsvár szab. kir. város főispánjától.

288—1899. sz.

279 1—3

Pályázati hirdetmény.

A kormányzatotma bizott Kolozsvár szab. kir. város adóhivatalánál ujonnan rendszeresített alábbi állásokra ezennel pályázatot hirdetek.

Adófőtiszt állás évi 1200 frt fizetés és 250 frt lakpénzzel.
Két első osztályú adófőtiszt állás egyenként évi 900 forint fizetés és 150 frt lakpénzzel.

Iktatói állás (a ki egyszersmind kiadó és irattárnok évi 700 forint frt fizetés és 120 frt lakpénzzel.

Írnoki állás évi 500 frt fizetés és 100 frt lakpénzzel.
Az adófőtiszt és a két első osztályú adófőtiszt kötelesek egy évi fizetéstük felének megfelelő biztosítékot készpénzben vagy állami értékpapírokban a házipénztárába letenni. (21. 27. 35. §)

Az adóhivatali főtisztot 6 évről 6 évre, a két első osztályú adófőtisztet pedig életfogytiglan a törvényhatósági bizottság közgyűlése választja.

Az iktatót és írnokeket hasonlóképpen a közgyűlés választja életfogytiglan és mindnyájan nyugdíjigényrel bírnak. (3. §)

Felhívom mindazokat, — a kik ezen állások valamelyikét elnyerni óhajtják, hogy az 1898. évi I. tcz. vonatkozó szakaszaiban előírt minősítést valamint addigi szolgálataikat igazoló okmányokkal felszerelt pályázati kérelmüket hozzám f. évi április hó 10-ig annyiával inkább adják be, mert a később érkező folyamodványok figyelembe nem vétetnek.

Kolozsvárt, 1899 március hó 18-án.

Gr. Beldi S. K.
főispán.

143—1899. főisp.

271. 3—3.

Pályázati hirdetmény.

A kormányzatotma bizott Udvarhelyvármegyében nyugdíjazás következtében üresedésbe jutott alispáni állásra s az ennek, esetleg fokozatos előléptetése után más üresedésbe jöhető állásokra is a pályázatot ezennel kiírom. Az alispáni állással jelenben a következő évi javdalmazások járnak

Törzs fizetés	1917 frt.
Lakbér	300 frt.
Utazási átalány	300 frt.
Összesen	2517 frt.

A folyó évi költségvetésnek letérlegelése és törvényre való emelkedése esetén pedig évi javdalmazása lesz:

Törzs fizetés	2200 frt.
Lakbér	400 frt.
Utazási átalány	400 frt.
Összesen	3000 frt.

Felhívom a pályázni óhajtókat hogy ez iránti pályázati folyamodvényaikat hozzám az 1898. évi I-ső törvényezikk értelmében felszerelendő okmányaikkal folyó év április 5-én d. u. 4 óráig adják be, mivel az ez idő után beérkező folyamodványok figyelembe vehetők nem lesznek.

Székelv-udvarhelyt 1899 mártius 17-én.

Gróf Haller János
főispán.

A kolozsvári járás főszolgabírájától.

Sz. 429—1899

281. 1—3

Pályázati hirdetés.

Kolozsvármegye kolozsvári járásában üresedésben levő Magyar-ujfalusi körorvosi állásra ezennel pályázatot hirdetek.

Ezen körorvosi állás javadalmazása évi 700 frt fizetés, 150 frt lakpénz és 150 frt utiátalány.

A közegészségügyi kör székhelye, melyhez 20 község tartozik: Magyar-Ujfalu

Felhívom mindazokat, a kik ezen állást elnyerni óhajtják hogy szabályszerűen felszerelt kérvényeiket hozzám f. évi április hó 11-ig bezárólag annál is inkább adják be, mivel a később beérkezettek figyelembe venni nem fogom.

A választást M. Ujfalu községben f. évi április hó 15-ik napján d. e. 10 órakor tartom meg.

Kolozsvárt, 1899. március hó 21-én.

Hankó Veress Károly
főszolgabíró.

Templom építési árlejtés.

Mely folyó év április hó 6-án délelőtti 10 órakor a Kolozs-borsán egy gör. kath. kötemplom felépítése tárgyában fog megtartatni. Kikáltsági ár 17173 frt. 66 kr. osztr. ért. A vállalkozói óhajtó árlejtés előtt a kikáltsági ár 10 százalékát készpénzben, vagy megfelelő osztrák-magyar érték papírban letenni kötelesek. Az egyházgondnokság fenntartja azon jogát hogy azon vállalkozóval lépjen szerződésre — eltekintve a legolcsóbb árlejtőtől — ki több képességet, vagy nagyobb biztosítékot nyújtana az egyháznak, vagy pedig azon vállalkozóval fog szerződésre lépni, ki az egyházköztség által kért biztosítékot megadni képes lesz. — Az árlejtésnél csak képzett építésszek, vagy kőművesek vehetnek részt.

Terveket, költségvetést és építési feltételeket az árlejtés napjáig bármely időben a borsai gör. kath. lelkeszi hivatalban meglehet tekinteni.

Kolozs-Bors 1899. március hó 22.

280. 1—2. A gör. kath. lelkeszi hivatal.

!! 10 forint napi kereset !!

Tiszteességes egyének, egy új cikk eladásánál, mely minden körben könnyen eladható, — **naponként 10 forintot kereshetnek.**

Jelentkezhetni: „Erzsébet királyné szálloda” 4. sz. ajtó. (Wesselényi Miklós-utca). 278. 1—1.

97 1899

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. § értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a budapesti 8—10. kerületi kir. járásbíróaság 1898 évi Sp. VII 664. sz. végzése következtében dr. Horváth Gyula ügyvéd által képviselt Misoga Sándor bpesti cég javára Bardóczy lakos ellen 178 forint 80 kr. s járul. erejéig 1899. évi december hó 15-én fogantatott kielégítési végrehajtás útján elfoglalt és 500 frtba becsült 2 p-j kancsa lóból álló ingóságok nyilvános árverésen eladotnak.

Mely árverésnek az oklándi kir. járásbíróaság 1898 évi V. 194. számú végzése folytán 178 frt 80 kr. tőke-követelés, ennek 1898. évi július hó 19-ik napjától járó 6%, kamatai, 1% váltó-díj és eddig összesen 54 forint 68 krban bíróilag már megállapított költségek erejéig Bardóczy alp. házában leendő eszköz-lésére 1899. évi április hó 5. napjának délelőtti 10 órája határidőül kitűzetik, s ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg — hogy érintett ingóságok az 1881. évi LX. tcz. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek, — becsáron alól is eladni fognak.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le és felülfoglaltaták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t. cz. 108. § értelmében ezek javára is elrendelt lik.

Kelt Oklándon, 1899 évi március hó 21. napján

Pollák Ignác,
kir. bír. vghajtó.

230—899.

282. 1—1.

Árverési hirdetmény.

Alulírt kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. tcz. 102. § értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a bhunyadi kir. járásbíróaság VII 313—98 számú végzése által Bergner Mór kolozsvári cég javára ifj. s id. Beke József bhunyadi lakosok ellen 591 frt 38 kr. tőke, ennek 1898 évi június hó 15. napjától számított 5%, kamatai és eddig összesen 68 frt 10 kr. perkköltség követelés erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróilag lefoglalt és 1268 frt 87 krba becsült boltiárúk, felszerelések és háziutórok álló ingóságok nyilvános árverés útján eladotnak.

Mely árverésnek a fenti sz. kiküldését rendelő végzés folytán a helyszínen, vagyis alpereseknél B Hunyadon leendő eszközölésére 1899 április. hó 5. napjának délelőtti 9 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen, az 1881. évi LX. t. cz. 107. § értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alól is eladni fognak. — Az árverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. tcz. 108 §-ban megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Bhunyadon, 1899 mártius hó 22.

Csutak János
kir. bír. vghjtó.

Kecsed-Szilvás

községben (Szolnok-Dobokamegye)
100 hold cserhaj hántásra

alkalmas tölgy-erdő eladó.

Vasuti állomás 12 kilométer távolságban. 272 2—2

Értekezhetni Nagy-Iklódon Kovács Jenővel.

ELADÓ TELEK!
Nagy-utca 55. szám alatt szabad-kézből eladó!

Értekezhetni ugyanott.

212. 5—5.

BORT,

Cognacot, kis üstös szilvoriomot és fenyővizet, eredeti tisztaságban, felelősség mellett, nagyban és kicsinyben, a következő mérsékelt árakban ajánlunk:

Borok megnevezése	Hordókban hordó- literenkint	1 literes palack- okban	0 5 lit. palack- okban	Festahordókban literenkint
	frt.	kr.	kr.	kr.
Asztali	1897 évi	23	—	— 39
Asztali	1896 évi	24	— 36	— 40
Finom asztali	1895 évi	26	— 38	— 42
Peesony	1892 évi	28	— 42	— 44
Schiller (piros)	1896 évi	26	— 35	— 42
Rác-ürmös (ó borral feltöltve)		28	— 42	— 44
Kiskuküllőmenti	1892 évi	30	— 44	— 46
Marosmenti	1890 évi	32	— 46	— 48
Rózsamáli	1896 évi	32	— 45	— 48
Erdélyi	1890 évi	36	— 50	— 52
Erdélyi Rizling	1896 évi	45	— 60	— 62
Bakator (Magyarádi)	1888 évi	47	— 62	— 63
Olasz Rizling (Magyarádi)	1888 évi	47	— 62	— 63
Tramini	1890 évi	52	— 65	— 68
Leányka	1890 évi	62	— 75	— 78
Cognac öreg		280	3 00	1 65 3 20
Cognac ifju		130	1 60	— 85 1 80
Székelv fenyőpálínka		47	— 60	39 — 62
Valódi ó szilvoriom		70	— 80	— 42 — 82
Valódi új szilvoriom	243. 4—4.	57	— 65	— 35 — 68

Egy pestahordó tartalmát circa 3.5 liter, bérmentve küldjük. Hordócskéért külön 60 krt számítunk a bérmentes visszaküldés mellett árát megtérítjük. Hordók, üvegek, ládák saját árban adotnak, bérmentes visszaküldés mellett ugyanabba viszva is vétetnek. — A borok vagy a pénz előlege beküldése vagy utánvét mellett szállítotnak. Ismeretlen megrendelők az utóbbi esetben a megrendelt bor értékének 10 százalékát előle küldjék be. Árak kötelezettség nélkül, helyben vagy vasútra feladva értendők. A palinkafélék fogyasztási adóval együtt, a borok fogyasztási adó nélkül értendők. Székely-Ker szituron, 1899. Március hó

Székelv Borkereskedés R. Társ.

a v i d é k i

Hatóságilag engedélyezett

Végeladás

a Wesselényi Miklós-utczában levő

Poszler és Társa-féle

DIVATÁRU ÜZLET

teljes feloszlása miatt

a raktáron levő ezer meg ezer féle divatezikket az idő rövidsége miatt bármily elfogadhat olesó árban kiárusítjuk.

A nagydírmű közönségnek legjobb alkalmat van szükségletét beszerezni. Egy próba-vásárlás megfogja győzni, hogy valóban szép új divatezikket csaknem félárban lehet vásárolni. Maradékok kiállítása a kirakatokban féláron. — Kérjük a t. közönséget szíves megleltetésre.

Eladás nagyban és kicsinyben

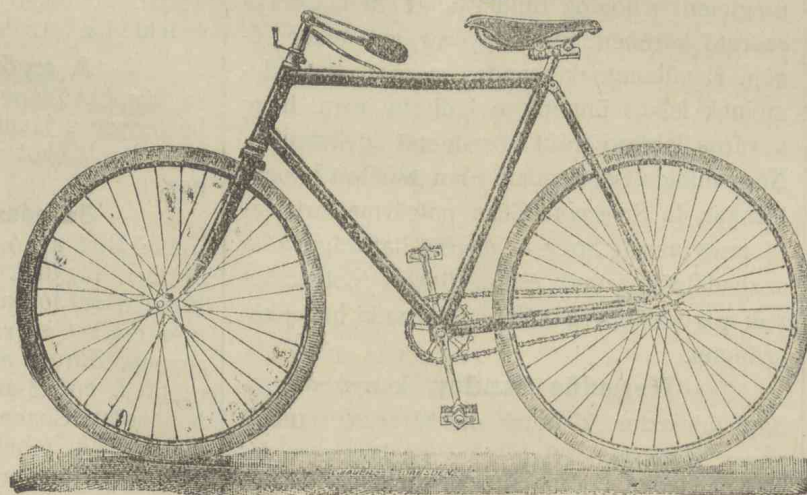
becses figyelmébe.

73 21—0.

Telefon 412.

Kerékpárt ne vegyen addig senki,

Telefon 412.

míg meg nem nézte az új 1899 évben érkeztek, és sok czölöszerű újításokkal ellátott BEL- és KÜLFÖLDI KERÉKPÁRJAINAT; különösen az angol fegyvergyár készítményeit a mely felülmúl minden képzeletet, úgy csinosasága, mint finom anyaga és könnyű hajtásánál fogva.

Elvonn kevés haszon és nagy forgalom — ezért a legfinomabb angol acélból készült új típusú kerékpárokat felszerelve, azonnali fizetésnél 130 frttól 260 forintig, 2 ülésel, női vagy férfi részére 250 forinttól 380 frtig, 3 kerekű csomagszállításra alkalmas 300 frtért, és az angol B. S. A. lánc nélküli 180 200 frtért adom; az anyaghibákért 2 évi kezességet vállalok: az igen t. vevőmet, úgy holgyek mint urakat saját gépeimen, kényelmesen berendezett nagy zárthelyű kerékpár iskolában díjtalanul, másokat pedig 5 frt díjért tanítom meg kerékpározni.

Raktáromon vannak az összes kerékpárok részeit, azok teljes felszereléseit, sokféle acéltól lámpák, Ca'cium Carbide z t kisebb nagyobb dobozokban, belső és külső gumik, eső köpenyek stb. stb.

Kerékpárokat kölcsönbe is adok, órára, napra, vagy heti használatra megállapodás szerint a használt kerekeket becséreltem, vagy megveszem és adok is el.

Nagy raktárt tartok Singer, Családi, Medium, Titania, Minerva, Gritzner kis és nagy körhajós, Howe, Cylinder, Viktoria himző és harisny-kötő gépekből.

A nagybecsű vevőmet himezni és kötni is megtanítom. Az összes raktáromon levő árukat u. m. számtalanféle uti és verseny kerékpárok, varrógépek, különféle hinta és játszó gyermekkoszik, triciklik, 4 éves kortól 12 évesig, havi kis részletfizetés ellenében adom.

Áruimért 5 évig szavatolok, meg nem felelés esetén, azonnali kicserélem.

Egyidejűleg felhívom a n. é. közönség becses figyelmét a szakszerűen berendezett kerékpár, varrógép, mechanikai javító műhelyemre, hol minden javítandót a legkisebb igényeknek megfelelően (emailirozva, nickellirozva) gyorsan és jutányosan elkészítem.

Minden e szakmára irányuló kérdésre felvilágosítással és kívánságra képes árjegyzékkel szolgálok.

A n. é. közönség további becses pártfogását kéri

215. 9—30

Bernáth E. Sándor

varrógép és kerékpár kereskedő Kolozsvárt vashidnál

Ny. Magyar Mihály nyomdájában Kolozsvárt.